

ESIMESE ASTME KOHTU MÄÄRUS (kolmas koda)

8. juuli 2004 \*

Kohtuasjas T-341/02,

**Regione Siciliana**, esindaja: *avvocato dello Stato* I. Braguglia, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

hageja,

*versus*

**Euroopa Ühenduse Komisjon**, esindajad: E. de March ja L. Flynn, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

kostja,

mille esemeks on nõue tühistada komisjoni 5. septembri 2002. aasta otsus D (2002) 810439 „Messina-Palermo kiirtee” projekti Euroopa Regionaalarengu Fondist (edaspidi „ERF”) finantseerimise lõpetamise kohta (ERF nr 93.05.03.001 — Arinco nr 93.IT.16.009),

\* Kohtumenetluse keel: itaalia.

EUROOPA ÜHENDUSTE ESIMESE ASTME KOHUS (kolmas koda),

koosseisus: koja esimees J. Azizi, kohtunikud M. Jaeger ja F. Dehousse,

kohtusekretär: H. Jung,

on andnud järgmise

**määruse**

**Õiguslik raamistik**

- 1 EÜ artikkel 158 sätestab, et ühendus töötab välja ja rakendab meetmeid majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse tugevdamiseks. Iseäranis taotleb ühendus eri regioonide arengutaseme ühtlustamist ning mahajäämuse vähendamist kõige ebasoodsamates piirkondades, selleks et edendada kogu ühenduse harmoonilist arengut. Vastavalt EÜ artiklile 159 toetab ka ühendus nende eesmärkide saavutamist, tehes seda struktuurifondide, eriti Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF) kaudu võetavate meetmetega.
- 2 Nende eesmärkide saavutamiseks ja struktuurifondide ülesannete reguleerimiseks võttis nõukogu 24. juunil 1988 vastu määruse (EMÜ) nr 2052/88 struktuurifondide ülesannete ja tõhususe kohta ning nende tegevuse kooskõlastamise kohta teiste struktuurifondide ning Euroopa Investeerimispannga ja muude olemasolevate rahastamisvahendite tegevusega (EÜT L 185, lk 9), mida on muudetud eelkõige

nõukogu 20. juuli 1993. aasta määrusega (EMÜ) nr 2081/93 (EÜT L 193, lk 5) (edaspidi „määrus nr 2052/88”; kehtiv asjaolude toimumise ajal) ja nõukogu 19. detsembri 1988. aasta määrusega (EMÜ) nr 4253/88, millega nähakse ette sätted määruse nr 2052/88 rakendamiseks seoses struktuurifondide tegevuse kooskõlastamisega teiste struktuurifondidega ning Euroopa Investeeringuspanga ja muude olemasolevate rahastamisvahendite tegevusega (EÜT L 374, lk 1), mida on muudetud eelkõige nõukogu 20. juuli 1993. aasta määrusega (EMÜ) nr 2082/93 (EÜT L 193, lk 20) (edaspidi „määrus nr 4253/88”; sel ajal kehtiv).

### *Määrus nr 2052/88*

- 3 Määruse nr 2052/88 artikli 3 lõike 1 esimese lõigu kohaselt on ERF-i peamiseks ülesandeks edendada eelkõige arengus mahajäänud piirkondade arengut ja struktuurset kohandamist (eesmärk nr 1). Kõnealuse määruse I lisa kohaselt on Sitsiilia (Itaalia) eesmärgi nr 1 piirkond.
  
- 4 Määruse nr 2052/88 artikli 4 lõike 1 esimene lõik sätestab:

„Ühenduse meetmed täiendavad või aitavad kaasa vastavatele riiklikele meetmetele. Need kehtestatakse tihedas koostöös komisjoni, asjaomase liikmesriigi ning pädevate asutuste ja organitega [...], kelle liikmesriik määrab riiklikul, regionaalsel, kohalikul või muul tasandil, kusjuures kõik pooled tegutsevad partneritena ühise eesmärgi taotlemisel. Nendele konsultatsioonidele viidatakse edaspidi kui „partnerlusele”. Partnerlus hõlmab meetmete ettevalmistamist, rahastamist nagu ka eelhindamist, järelevalvet ja järeelhindamist.”

- 5 Määruse nr 2052/88 artikli 5 lõike 2 teine lõik sätestab, et välja arvatud punktis e viidatud abi vormid, st toetus tehnilisele abile, võib komisjoni algatusel anda abi ainult sellises vormis, mille on kehtestanud liikmesriik või liikmesriigi poolt määratud pädevad asutused ning mis on komisjonile esitatud selle liikmesriigi poolt või mis tahes organi poolt, mille liikmesriik võib vajaduse korral selleks määrata.

*Määrus nr 4253/88*

- 6 Määruse nr 4253/88 artikkel 2 sätestab, et erinevate fondide tegevuse kooskõlastamine toimub eelkõige ühenduse abi raamprogrammide kaudu. Ühenduse abi raamprogramme reguleerib kõnealuse määruse III jaotis (artiklid 8–13). Selle määruse artikli 8 lõike 1 kohaselt koostatakse eesmärgiga 1 seotud abi raamprogrammid partnerluse raames asjaomase riigiga kokku leppides ja kehtestatakse komisjoni otsusega.
- 7 Määruse nr 2082/93 kuuenda põhjenduse kohaselt „kohaldades subsidiaarsuspõhimõtet ja ilma, et see piiraks komisjoni volitusi, eriti selle osa ühenduse rahaliste vahendite käsutajana, peaks ühenduse abi raamprogrammides sisalduvate abivormide rakendamine kuuluma põhiliselt liikmesriikide pädevusse asjaomasel territoriaalsel tasandil vastavalt iga liikmesriigi konkreetsetele vajadustele”.
- 8 Tegeliku majandusliku mõju saavutamiseks ei tohi struktuurifondide assigneeringud määruse nr 4253/88 artikli 9 („[t]äiendavus”) lõike 1 kohaselt asendada riiklikke struktuurilisi või muid samaväärseid kulutusi kogu territooriumil, mis on abikõlbulik vastava eesmärgi alusel.

- 9 Määruse nr 4253/88 IV jaotises („[s]truktuurifondide abi”) on sätestatud eeskirjad abitaotluste käsitlemise kohta (artikkel 14), abikõlblikkuse tingimused (artikkel 15) ning teatud erisätted (artikkel 16).
- 10 Kõnealuse määruse artikli 16 lõike 2 kohaselt võib ERF, nagu ka teised struktuurifondid, anda finantsabi kulutuste jaoks, mis on seotud suuremate, s.o selliste projektidega, mille ühenduse abi suuruse kindlaksmääramisel arvesse võetud kogumaksumus on üldiselt suurem kui 25 miljonit eurot infrastruktuuriinvesteeringute puhul ja 15 miljonit eurot tootlike investeeringute puhul.
- 11 Määruse nr 4253/88 VI jaotis („[f]inantsätted”) kehtestab reeglid struktuurifondide maksekohustuste kohta (artikkel 20), finantsabi maksete kohta (artikkel 21), rahastatud meetmete kontrolli kohta (artikkel 23) ja abi vähendamise, peatamise ning tühistamise kohta (artikkel 24).
- 12 Määruse nr 4253/88 artikli 21 kohaselt:

„1. Finantsabi maksed tehakse kooskõlas eelarveliste maksekohustustega riiklikule, regionaalsele või kohalikule ametiasutusele või organile, kes on selleks määratud taotluses, mille esitab asjaomane liikmesriik üldjuhul kahe kuu jooksul pärast nõuetele vastava avalduse saamist. Need võidakse teha kas avansina või lõppmaksena tegelikult tehtud kulutuste suhtes. Kaheaastase või pikema kestusega meetmete puhul seonduvad maksed maksekohustuse aastaste osamaksetega [...]

3. Teine avanss, mis arvutatakse nii, et kahe avansi kogusumma ei ületaks 80% maksekohustusest, makstakse pärast seda, kui vastutav organ on tõendanud, et vähemalt pool esimesest avansist on kasutatud ja et meede areneb rahuldaval määral ning kooskõlas sätestatud eesmärkidega.

Maksed tuleb teha lõplikele abisaajatele ilma igasuguste mahaarvamiste või kinnipidamisteta, mis võiksid vähendada finantsabi kogusummat, millele neil on õigus.

4. Iga maksekohustuse lõppmakse tehakse kui:

- lõikes 1 viidatud määratud ametiasutus või organ esitab komisjonile maksetaotluse kuue kuu jooksul pärast vastava aasta lõppu või vastava meetme tegelikku lõppemist,
- komisjonile esitatakse artikli 25 lõikes 4 nimetatud olulised aruanded,
- liikmesriik saadab komisjonile maksetaotluses ja aruandes sisalduvat teavet kinnitava tõendi.

5. Liikmesriigid määravad ametiasutused, kellel on õigus anda lõigetes 3 ja 4 nimetatud tõendeid ning tagavad selle, et abisaajad saavad avansid ja maksed kätte võimalikult kiiresti ning üldjuhul kolme kuu jooksul pärast seda, kui liikmesriik on assigneeringud kätte saanud ja tingimusel, et abisaajate taotlused vastavad makse tegemiseks vajalikele tingimustele.”

13 Määruse nr 4253/88 artikli 23 lõige 1 sätestab:

„Selleks et tagada avalike või eraalgatuslike ettevõtmiste lõpuleviimine, võtavad liikmesriigid ettevõtmiste käigus vajalikud meetmed, et:

- kontrollida korrapäraselt, kas ühenduse poolt rahastatavaid meetmeid rakendatakse korrektselt,
  
- vältida eeskirjade eiramisi ja võtta meetmeid nende vastu,
  
- hüvitada eeskirjade eiramise või hooletuse tagajärjel kaotatud summad. Kui liikmesriik ja/või vahendaja ja/või algataja tõendavad, et nemad ei ole eeskirjade eiramise või hooletuse eest vastutavad, vastutab liikmesriik alusetult makstud summade tagasimaksmise eest.

[...],”

14 Määruse nr 4253/88 artikli 24 alusel:

„1. Kui ettevõtmine või meede ei õigusta osa või kogu eraldatud abi, vaatab komisjon juhtumi asjakohasel viisil partnerluse raames läbi, nõudes eelkõige seda, et liikmesriik või liikmesriigi poolt ettevõtmise rakendamiseks määratud ametiasutused

esitaksid omapoolsed märkused kindlaksmääratud aja jooksul.

2. Pärast uurimist võib komisjon asjaomasele ettevõtmisele või meetmele antavat abi vähendada või selle peatada, kui uurimise käigus ilmneb eeskirjade eiramine või ettevõtmise või meetme rakendamise tingimusi mõjutav oluline muudatus, mille kohta ei ole taotletud komisjoni heakskiitu.

3. Iga alusetult makstud summa makstakse komisjonile tagasi [...]”

- 15 Lõpetuseks, määruse nr 4253/88 VII jaotis sätestab reeglid struktuurifondide kaudu makstava abi järelevalve ja hindamise kohta. Selleks sätestab kõnealuse määruse artikli 25 lõige 3 järelevalvekomiteede moodustamise partnerluse raames, asjaomase liikmesriigi ja komisjoni vahelise kokkuleppe alusel.

## Vaidluse aluseks olevad asjaolud

- 16 22. detsembri 1993. aasta Itaalia Vabariigile adresseeritud otsusega andis komisjon programmeerimisperioodiks 1994–1999 ERF-i finantsabi, mis ulatus 50%-ni Sitsiilias Palermo ning Messina vahelise kiirtee ehitamisega seotud abikõlblikest kuludest; see kujutab endast määruse nr 4253/88 artikli 16 lõike 2 tähenduses suurprojekti. Vajalikud tööd jaotati kümneks osaks.



- 17 Kõnealuse otsuse artikli 3 esimese lõigu kohaselt võis ühenduse abi anda nende projektis ette nähtud tehingute kulude katmiseks, mis olid olnud liikmesriikides õiguslikult siduvate aktide ja vastava konkreetse rahastamiskohustuse objektiks enne 30. juunit 1994. Nende tehingutega seotud kulutuste teostamise lõpptähtajaks oli määratud 30. juuni 1996. Selle artikli teise lõigu kohaselt võis komisjon nimetatud lõpptähtaegu liikmesriigi taotlusel sätestatud ajavahemiku jooksul pikendada. Kui komisjoni poolt lubatavat tähtaja pikendamist ei taotletud, ei olnud kulud pärast nende teostamiseks määratud tähtaja lõppu enam ERF-i abi jaoks kõlblikud.
- 18 22. detsembri 1993. aasta otsuse lisa kohaselt oli hageja määratud projekti elluviimise eest vastutavaks ametiasutuseks.
- 19 28. juulil 1995 pikendas komisjon Itaalia Vabariigile adresseeritud otsusega Itaalia valitsuse poolt esitatud taotluse alusel Itaalia riiklike maksekohustuste tähtaega 31. detsembrini 1995 ja projektiga seotud väljamaksete tähtaega 31. detsembrini 1997, kui mõnes teises komisjoni poolt enne 31. detsembrit 1995 vastuvõetavas otsuses ei sätestata teisiti.
- 20 22. detsembril 1995 Itaalia Vabariigile adresseeritud otsusega muutis komisjon 22. detsembri 1993. aasta otsuses sisaldunud projekti kirjeldust.
- 21 9. juulil 1997 märkis Itaalia eesmärgi nr 1 piirkondadega tegelev ühenduse abi raamprogrammi järelevalvekomitee (edaspidi „järelevalvekomitee”), et projekti tööde lõpetamisega enne 31. detsembrit 1997 on raskusi. Selles olukorras kohustusid nii kiirtee konsortsium kui ka hageja osaliselt katma oma ressursidest ERF-i toetusele vastava summa selles osas, mis puudutas vajalikke töid veel lõpetamata osade lõpuleviimiseks.

- 22 5. augusti 1997. aasta kirjaga kohustus hageja ametlikult rahastama teatavate osadega seonduvate tööde lõpetamist.
- 23 26. septembri 1997. aasta kirjaga palus hageja komisjonilt maksete tähtaja pikendamist mitme osa suhtes.
- 24 Olles meenutanud, et projekti tähtaega oli juba pikendatud 31. detsembrini 1997, märkis komisjon 30. oktoobril 1997 hagejale saadetud kirjas, et tööde lõpetamiseks hiljemalt nimetatud kuupäevaks tuleb kiiresti võtta kõik vajalikud meetmed.
- 25 17. juuni 1998. aasta kirjaga esitas hageja Itaalia rahandusministeeriumile ja komisjonile lõpliku tõendi 31. detsembrini 1997 tehtud kulutuste kohta, ERF-i abi puudutava maksetaotluse ja lõpparuande.
- 26 23. juuli 1998. aasta kirjaga saatis komisjon selle aruande rahandusministeeriumile tagasi põhjendusega, et see ei sisaldanud kogu projekti lõpetamiseks vajalikku informatsiooni. Komisjon palus Itaalia ametiasutustel saata uus lõpparuanne, mis sisaldaks eelkõige kõigi kümne selle projekti raames rahastatud osa puhul viimaseks maksetähtajaks (s.o 31. detsembriks 1997) saavutatud tehnilise arengu ja rahalise situatsiooni selgitust ning asjakohaseid tõendeid kõigi kümne osa teostamise edasilükkumise põhjuste kohta.
- 27 10. veebruari 1999. aasta kirjas teatas komisjon rahandusministeeriumile, et lõpparuandest järeldus, et hageja kohustust rahastada projekti tööde lõpetamist hiljemalt 31. detsembriks 1997 ei olnud ilmselgelt järgitud. Komisjon sedastas, et üksnes kaks ettenähtud kümnest osast olid kaheaastase hilinemisega, 31. detsembriks 1997 lõpetatud. Tekkinud olukorras selgitas komisjon, et abi lõppsumma tasumine

peab pöhinema kahe lõpetatud osaga seotud tegelikult tehtud kulutustel niivõrd, kuivõrd nende teostamine oli esialgse projektiga pöhiõlemuselt vastavuses.

- 28 21. detsembri 2001. aasta kirjaga saatis komisjon Itaalia Vabariigile riigi alalise esinduse kaudu Euroopa Liidu juures ettepaneku projekti lõpetamiseks seoses töõde teostamisel tekkinud viivitustega. Kõnealune lõpetamissettepanek põhines 31. detsembriks 1997 tehtud kulutustel, mis puudutasid 31. detsembriks 1999 lõpetatud töõd.
- 29 14. veebruari 2002. aasta kirjaga esitas hageja kõnealuse lõpetamissettepaneku kohta oma kirjalikud märkused.
- 30 5. septembri 2002. aasta kirjaga (edaspidi „vaidlustatud otsus”) saatis komisjon Itaalia Vabariigile riigi alalise esinduse kaudu Euroopa Liidu juures oma otsuse peatada projektiga seotud abi lõplikult 5. septembriks 2002 lõpetatud töõdega seonduvate 31. detsembriks 1997 tehtud kulutuste alusel, tühistades ja muutes seega 21. detsembri 2001. aasta kirjas esitatud tähtaegu.
- 31 Kõnealuse otsuse lõpus teatas komisjon ühelt poolt kasutamata lõppsumma, mis võetakse tagasi, ehk projekti jaoks algselt kavandatud ERF-i finantsabi suuruse ja ERF-i poolt tehtud kõõgi väljamaksete summa vahe, ning teiselt poolt summa, mis tuleb tagasi maksta, ehk viimati mainitud summa ning selle summa vahe, mis vastab ERF-i abikõõbulikele kulutustele enne lõpptähtaega. Lisaks sellele teatas komisjon, et Itaalia Vabariik peab teavitama lõplikku abisaajat kõnealusest otsusest tähitud kirjaga.

## **Menetlus ja poolte nõuded**

32 Hageja esitas käesoleva hagi 14. novembril 2002 Esimese Astme Kohtu kantseleisse saabunud taotlusega.

33 Hageja esitab oma hagi toetuseks neli tühistamisalust. Esimene viitab vaidlustatud otsuse allkirjastanud organi pädevuse puudumisele. Teine tühistamisalus tuleneb määruse nr 4253/88 artiklite 24 ja 25 rikkumisest ja/või väärast kohaldamisest. Kolmas põhineb komisjoni käitumise vastuolulisusel ja õiguspärase ootuse põhimõtte rikkumisel. Neljas viitab põhjenduste ja juhtnööride puudumisele.

34 Hageja palub Esimese Astme Kohtul:

— tühistada vaidlustatud otsus;

— mõista kohtukulud välja komisjonilt.

35 Komisjon palub Esimese Astme Kohtul:

— esimese võimalusena tunnistada hagi vastuvõetamatuks;

— teise võimalusena jätta hagi sisuliselt rahuldamata;

— mõista kohtukulud igal juhul välja hagejalt.

## Vastuvõetavus

### *Poolte argumendid*

- 36 Komisjon ei eita, et vaidlustatud otsus puudutab hagejat isiklikult. Komisjon leiab seevastu, et kõnealune otsus ei puuduta hagejat otseselt ning seega on käesolev hagi üksnes sel põhjusel vastuvõetamatu.
- 37 Komisjon toonitab sisuliselt, et Esimese Astme Kohus on juba 25. aprilli 2001. aasta määruses kohtuasjas T-244/00: *Coillte Teoranta v. komisjon* (EKL 2001, lk II-1275) olnud seisukohal, et Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfondi (EAGGF) tagatisrahastu rahastamisest teatud kulude välistamise otsus ei mõjutanud otseselt ühenduse abi saaja õiguslikku seisundit.
- 38 Komisjon on seisukohal, et kõnealuse määruse põhjendused kohalduvad ka ERF-i ja teiste struktuurifondide juhtimisele 1994–1999 programmeerimisperioodil. Selline ülevõtmine on võimalik, kuna struktuurifondide juhtimine põhineb ühelt poolt komisjoni ja liikmesriikide ning teiselt poolt liikmesriikide ja abisaajate vahel olemas olevate õigussuhete lahususel.

- 39 Antud juhul on komisjon seisukohal, et vaidlustatud otsus jätab Itaalia Vabariigile lõpliku abisaaja suhtes kaalutlusõiguse alusetult makstud summa tagasimaksmise osas. Mis tahes hageja poolt temale makstud abi võimalik tagastamine käesoleval juhul ei tuleneks mitte vaidlustatud otsusest kui sellisest, vaid mis tahes meetmest, mille pädevad asutused sel eesmärgil siseriiklike õigusnormide alusel võtavad.
- 40 Järelikult eeldab vaidlustatud otsuse nõuetekohane rakendamine üksnes seda, et Itaalia Vabariik tagastab komisjonile otsuses viidatud alusetult makstud summa. Sel juhul järelduks, et vaidlustatud otsus ei puuduta hagejat otseselt.
- 41 Seega nõuab komisjon eelkõige, et hagi tunnistataks vastuvõetamatuks.
- 42 Hageja rõhutab, et EÜ asutamislepingu sätteid üksikisikute hagemisõiguse kohta ei või tõlgendada kitsalt (Euroopa Kohtu 15. juuli 1963. aasta otsus kohtuasjas 25/62: Plaumann *v.* komisjon, EKL 1963, lk 197). Seega on hageja seisukohal, et hagi esitamise õigus tuleb anda kõigile isikutele, kes on vastavalt nimetatud lepingu sätetele õigussubjektid ning keda vaidlustatud otsus otseselt ja isiklikult puudutab.
- 43 Hageja on seisukohal, et see lahendus kohaldub ka siis, kui hagejaks on teatud tingimustele vastav avalik-õiguslik asutus (Esimese Astme Kohtu 15. juuni 1999. aasta otsus kohtuasjas T-288/97: Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia *v.* komisjon, EKL 1999, lk II-1871).

- 44 Hageja on seisukohal, et kuigi otsus ei ole ametlikult talle suunatud, puudutab vaidlustatud otsus käesolevas asjas teda otseselt ja isiklikult, kuna hagejat võib määratleda õigussubjektina, kellele otsus on tegelikult suunatud ning kuna hageja konkreetse olukorra ja vastuvõetud otsuse vahel on ilmne põhjuslik seos. Hageja sõnul tehti kõnealune otsus, mis ei ole kuidagi normatiivse ega üldise ulatusega, eriti hageja olukorda arvesse võttes, andes talle seega hagi esitamise õiguse (Euroopa Kohtu 13. mai 1971. aasta otsus liidetud kohtuasjades 41/70–44/70: International Fruit Company jt v. komisjon, EKL 1971, lk 411; 18. novembri 1975. aasta otsus kohtuasjas 100/74: CAM v. komisjon, EKL 1975, lk 1393 ja 21. novembri 1989. aasta otsus kohtuasjas C-244/88: Usines coopératives de déshydratation du Vexin jt v. komisjon, EKL 1989, lk 3811).
- 45 Hagi tõhusaks esitamiseks vajaliku lisatingimuse osas, st, et kõnealuse otsuse elluviimiseks ei pea võtma mingeid rakendusmeetmeid, on hageja seisukohal, et ka seda tingimust võib arutlusel olevas kohtuasjas pidada põhjendatult täidetuks. Hageja leiab, et vaidlustatud otsus mõjutab otseselt tema õiguslikku olukorda, ilma et see jätaaks Itaalia Vabariigile, kellele otsus on adresseeritud, mingit kaalutusõigust otsuse rakendamise suhtes, mis seisneb üksnes ERF-i poolt varem tehtud väljamaksete tagastamises, ilma et selleks oleks vaja mingit täiendavat normatiivset tegevust. Hageja on seisukohal, et vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale on sellised tingimused piisavad loomaks üksikisikutele õiguse hagi esitamiseks (Euroopa Kohtu 5. mai 1998. aasta otsus kohtuasjas C-386/96 P: Dreyfus v. komisjon, EKL 1998, lk I-2309, punkt 43 ja viidatud kohtupraktika).
- 46 Lisaks sellele rõhutab hageja, et vastupidi komisjoni poolt väidetule on hageja ja komisjoni vahel kõnealuse projekti osas olnud otsesed õigussuhted. Selles suhtes viitab hageja eriti 30. oktoobri 1997. aasta kirjale, millega komisjon teatas hagejale otseselt oma seisukoha tähtaja pikendamise kohta, mida hageja oli tööde lõpetamiseks palunud.

*Esimese Astme Kohtu hinnang*

- 47 Kodukorra artikli 113 alusel võib Esimese Astme Kohus igal ajal, ka omal algatusel, uurida asja läbivaatamist takistavaid asjaolusid ning teha selle kohta kodukorra artikli 114 lõigetes 3 ja 4 esitatud tingimuste alusel otsuse.
- 48 Esimese Astme Kohtu kodukorra artikli 114 lõike 3 kohaselt on taotluse edasine menetlus suuline, kui Esimese Astme Kohus ei otsusta teisiti.
- 49 Antud juhul leiab Esimese Astme Kohus, et ta on kohtuasja toimiku dokumentidest saanud piisavalt informatsiooni, ning otsustab, et poolte suuliste selgituste ärakuulamiseks ei ole vajadust.
- 50 Tuleb meenutada, et EÜ artikli 230 neljanda lõigu alusel võib iga füüsiline või juriidiline isik kõnealuse sätte esimeses ja teises lõigus osutatud tingimustel algatada menetluse temale adresseeritud otsuse vastu või sellise otsuse vastu, mis teda otseselt ja isiklikult puudutab, kuigi vormiliselt on see teisele isikule adresseeritud määrus või otsus.
- 51 Antud juhul on teada, et komisjon on Itaalia Vabariiki vaidlustatud otsusest teavitanud.
- 52 Tekkinud olukorras tuleb kindlaks teha, kas hagejal, keda ei saa EÜ artikli 230 neljanda lõigu tähenduses pidada vaidlustatud otsuse adressaadiks, on õigus esitada



hagi kõnealuse otsuse tühistamiseks põhjendusega, et see puudutab teda otseselt ja isiklikult.

- 53 Väljakujunenud kohtupraktikast järeldub, et selleks, et vaidlustatud otsus puudutaks üksikisikut otseselt, peab see otseselt mõjutama üksikisiku õiguslikku olukorda, jätmata neile mingit kaalutusõigust, kellele otsus on adresseeritud; selle rakendamine on puhtaautomaatne ja tuleneb vaid ühenduse õigusnormidest, ilma et kohaldataks muid vahenorme (eespool punktis 45 viidatud kohtuotsus Dreyfus v. komisjon, punkt 43; Esimese Astme Kohtu 15. septembri 1998. aasta otsus kohtuasjas T-54/96: Oleifici Italiani ja Fratelli Rubino v. komisjon, EKL 1998, lk II-3377, punkt 56; 13. detsembri 2000. aasta otsus kohtuasjas T-69/99: DSTV v. komisjon, EKL 2000, lk II-4039, punkt 24, ja 22. novembri 2001. aasta otsus kohtuasjas T-9/98: Mitteldeutsche Erdöl-Raffinerie v. komisjon, EKL 2001, lk II-3367, punkt 47; Esimese Astme Kohtu 10. septembri 2002. aasta määrus kohtuasjas T-223/01: Japan Tobacco ja JT International v. parlament ja nõukogu, EKL 2002, lk II-3259, punkt 45). Samamoodi puudutab eraisikut otseselt see, kui ühenduse õigusakti adressaadi jaoks jääb üksnes teoreetiline võimalus seda mitte rakendada ja nende soov tekitada sellele vastavaid tagajärgi on väljaspool kahtlust (Euroopa Kohtu 17. jaanuari 1985. aasta otsus kohtuasjas 11/82: Piraiki-Patraiki jt v. komisjon, EKL 1985, lk 207, punktid 8–10 ja eespool punktis 45 viidatud kohtuotsus Dreyfus v. komisjon, punkt 44).
- 54 Antud juhul tuleb märkida, et kuna komisjon keeldus vaidlustatud otsuses lõppmakse taotluste esitamise tähtaja pikendamisest ning peatas 5. septembriks 2002 lõpetatavate töödega seonduva, 31. detsembriks 1997 tehtud kulutustel põhineva vaidlusaluse abi lõplikult, välistas komisjon kõik vaidlusaluse abiga seonduvad ERF-i väljamaksud nende kulutuste osas, mis tehti kas pärast 31. detsembrit 1997 või mis puudutasid töid, mida ei lõpetatud 5. septembriks 2002, sest need kulutused olid selle tõttu muutunud nimetatud abi osas kõlbmatuteks.
- 55 Sellest järeldub, et vaidlustatud otsus tingis ühelt poolt selle, et ERF vabanes maksekohustusest nende abisummade osas, mida ei olnud veel makstud ning mis puudutasid abikõlbmatuks muutunud kulutusi, ning teiselt poolt selle, et komisjon

võib nõuda tagasi ERF-i poolt juba makstud summad, mis puudutavad nimetatud kulutusi. Vaidlustatud otsusel oli seega ERF-i finantsabi „ärälõikav” mõju (Esimese Astme Kohtu 6. juuni 2002. aasta määrus kohtuasjas T-105/01: SLIM Sicilia *v.* komisjon, EKL 2002, lk II-2697, punkt 47).

- 56 Otsustamiseks kõnealuse otsuse mõju üle hagejale, tuleb rõhutada, et vaidlusaluse abi andmist puudutava 22. detsembri 1993. aasta esialgse otsuse kohaselt oli hageja projekti elluviimise eest vastutav ametiasutus. Kohtuasja toimikust tuleneb, et vastavalt määruse nr 4253/88 artikli 21 lõikele 1 maksti hagejale vaidlusaluse abi suurusele vastavad summad nende eraldamiseks lõplikele abisaajatele. Vaidlustatud otsusest järeldub, et vastavalt määruse nr 4253/88 artikli 21 lõikele 3 kujutasid need väljamaksed 80% vaidlusaluse abi kogusummast.
- 57 Tekkinud olukorras võib vaidlustatud otsust käsitleda hageja õiguslikku olukorda otseselt mõjutava tegurina üksnes sel juhul, kui selle otsuse tõttu ja ilma, et Itaalia Vabariigil oleks olnud selles osas kaalutusõigust, oleks kõnealusele hagejale ühelt poolt keeldutud maksmast neid abikõlbmatuks muutunud kulutustega seonduvaid summasid, mille osas maksekohustus oli tühistatud ning mida ei oldud veel ERF-ilt vaidlusaluse abina saadud, ning kui teisest küljest oleks hageja kohustatud tagastama need alusetult makstud summad, mis vastasid kõnealuse abi raames juba kättesaadud summadele ning mis olid mõeldud abikõlbmatuks muutunud kulude maksmiseks.
- 58 Esimese Astme Kohus on siiski juba olnud seisukohal, et ei komisjoni otsus ERF-i finantsabi lõpetamise kohta ega ka mis tahes muu ühenduse õiguse säte, mis võiks reguleerida sellise otsuse mõju, too kaasa selliseid tagajärgi (eespool punktis 55 viidatud määrus SLIM Sicilia *v.* komisjon, punkt 51).

- 59 Selles suhtes tuleb esmalt meenutada, et vastavalt ühenduse institutsionaalsele süsteemile ja ühenduse ning liikmesriikide vahelisi suhteid reguleerivatele eeskirjadele peavad liikmesriigid, juhul kui ühenduse õiguse sätetest ei tulene teisiti, tagama ühenduse eeskirjade täitmise oma territooriumil (Euroopa Kohtu 21. septembri 1983. aasta otsus liidetud kohtuasjades 205/82–215/82: Deutsche Milchkontor jt, EKL 1983, lk 2633; 7. juuli 1987. aasta otsus liidetud kohtuasjades 89/86 ja 91/86: Étoile commerciale ja CNTA v. komisjon, EKL 1987, lk 3005, punkt 11 ja eespool punktis 37 viidatud määrus Coillte Teoranta v. komisjon, punkt 42). Eriti ERF-i raames vastu võetud finantsmeetmete osas on liikmesriigid määruse nr 4253/88 artikli 23 lõike 1 alusel kohustatud võtma vajalikke meetmeid, et nõuda tagasi eeskirjade eiramise või hooletuse tagajärjel kaotatud summad.
- 60 Vastavalt Euroopa Kohtu 22. jaanuari 2004. aasta otsusele kohtuasjas C-271/01: COPPI (EKL 2004, lk I-1029, punktid 39 ja 40) on viimati nimetatud sätte aluseks määruse nr 2082/93 kuuendas põhjenduses kehtestatud subsidiaarsuspõhimõte, mille kohaselt peaks ERF-ist makstavate ressursside kasutamisel ja ilma, et see piiraks komisjoni volitusi, eriti selle osa ühenduse rahaliste vahendite käsutajana, ühenduse abivormide rakendamine kuuluma põhiliselt liikmesriikide pädevusse asjaomasel territoriaalsel tasandil vastavalt iga liikmesriigi konkreetsetele vajadustele (vt selle kohta ka Esimese Astme Kohtu 15. märtsi 2004. aasta määrus liidetud kohtuasjades T-66/02 (EKL 2004, lk II-855) ja T-139/02: Institouto N. Avgerino-poulou jt v. komisjon, EKL 2004, lk II-875, punkt 64).
- 61 Selle korra kohaselt on liikmesriigid vastavalt Euroopa Kohtu praktikale kohustatud rakendama ühenduse eeskirju ning tegema vajalikke üksikotsuseid asjaomaste ettevõtjate kohta. Ühenduse eeskirju rakendades tegutsevad liikmesriigid vastavalt siseriiklikes õigusnormides sätestatud eeskirjadele ja menetlustele, kui ühenduse õiguses ei ole sätestatud teisiti (eespool punktis 59 viidatud kohtuotsus Étoile commerciale ja CNTA v. komisjon, punkt 12 ja eespool punktis 37 viidatud määrus Coillte Teoranta v. komisjon, punkt 42).

- 62 Selles suhtes tuleb rõhutada, et hageja sarnast territoriaalset haldusüksust, kelle ülesandeks on ERF-ist saadavate vahendite juhtimine regionaalsel tasandil, ei saa võrdsustada liikmesriigi endaga (Euroopa Kohtu 21. märtsi 1997. aasta määrus kohtuasjas C-95/97: Région wallonne v. komisjon, EKL 1997, lk I-1787, punkt 6). Lisaks sellele järeldeb kohaldatavatest õigusnormidest, eriti määruse nr 2052/88 artikli 4 lõike 1 esimesest lõigust, et neis eristatakse selgelt ühelt poolt liikmesriike ja teiselt poolt liikmesriikide poolt määratud riiklikke, regionaalseid või kohalikke ametiasutusi ja organeid.
- 63 Seda, kas otsus puudutab hagejat otseselt, tuleb kaaluda eespool toodud kontekstis.
- 64 Esiteks, mis puutub ERF-i kohustuse tühistamise maksmata summade osas, tuleb esmalt märkida, et vaidlustatud otsuses anti Itaalia Vabariigile üksnes teada, et vaidlusaluse abi peatamise tõttu nimetatud summasid ei maksta. Määruse nr 4253/88 artikli 21 lõikest 5 järeldeb siiski, et välja arvatud teatavad abivormid, mis ei ole antud kohtuasjas arutluse all, eelkõige abi, mis on sätestatud määruse nr 2052/88 artikli 5 lõike 2 esimese lõigu punktis e, maksab komisjon ERF-i finantsabina makstavad ühenduse assigneeringud asjaomasele liikmesriigile (eespool punktis 60 viidatud kohtuotsus COPPI, punktid 37, 38 ja 41 ning kohtujurist M. Alberi ettepanek sellele kohtuotsusele, EKL 2004, lk I-1031, punkt 61).
- 65 Tuleb märkida, et antud juhul ei takista miski Itaalia Vabariigil enda peale võtmast ühenduse rahastamisest välistatud osade eest tasumist kõnealuse projektiga seonduvate tööde lõpetamiseks. Selles suhtes tuleb eriti rõhutada, et määruse nr 2052/88 artikli 4 lõike 1 kohaselt ERF-i abi täiendab või aitab kaasa vastavatele riiklikele meetmetele ja määruse nr 4253/88 artikkel 9 täpsustab lisaks, et täiendavuse põhimõtte kohaselt ei või ühenduse abi asendada liikmesriigi riiklikke kulusi.

- 66 Teiseks tuleb alusetult makstud summade tagastamise osas rõhutada, et komisjon andis vaidlustatud otsusega Itaalia Vabariigile üksnes teada, et summad, mis olid olnud ühenduse rahastamise objektiks ning vastasid abikõlbmatuks muutunud kuludele, tuleb ERF-ile tagasi maksta. Erinevalt komisjoni tavapraktikast ebaseadusliku abi tunnistamise puhul ühisturuga kokkusobimatuks, ei sisalda vaidlustatud otsus ühtki sätet, mis kehtestaks Itaalia Vabariigile kohustuse nõuda alusetult makstud summade tagastamist abisaajatelt (vt selle kohta eespool punktis 37 viidatud määrus *Coillte Teoranta v. komisjon*, punkt 45).
- 67 Selles suhtes ei või vaidlustatud otsusega Itaalia Vabariigile kehtestatud nõuet teavitada lõplikku abisaajat kõnealusest otsusest selgelt võrdsustada kohustusega nõuda viimaselt alusetult makstud summade tagastamist. Igal juhul ei saa see märkus osutada — ning seda hageja ei väidagi —, et vaidlustatud otsus mõjutaks otseselt hageja õiguslikku olukorda EÜ artikli 230 neljanda lõigu tähenduses, sest hageja ei ole vaidlusaluse finantsabi lõplik abisaaja.
- 68 Vaidlustatud otsuse asjakohane rakendamine tähendab seega, nagu komisjon õigusega oma kirjalikes seisukohtades rõhutab, üksnes seda, et Itaalia Vabariik tagastab ERF-ile otsuses viidatud alusetult makstud summad (vt selle kohta eespool punktis 37 viidatud määrus *Coillte Teoranta v. komisjon*, punkt 45 ja eespool punktis 64 viidatud kohtujurist M. Alberi ettepanek kohtuotsusele COPPI, punktid 58–63).
- 69 Samuti tuleb selles suhtes rõhutada, et komisjon võib nõuda abi tagastamist üksnes isikult, kellele ta selle andis (eespool punktis 64 viidatud kohtujurist M. Alberi ettepanek kohtuotsusele COPPI, punkt 58). Nagu eespool punktis 64 on viidatud, maksab komisjon arutlusel oleva kohtuasjaga sarnases olukorras ERF-i finantsabina makstavad ühenduse assigneeringud asjaomasele liikmesriigile (eespool punktis 60 viidatud kohtuotsus COPPI, punkt 41).

- 70 Tekkinud olukorras ei oleks hagejale makstud ühenduse vahendite tagastamine mitte vaidlustatud otsusest tulenev otsene tagajärg, vaid selle tegevuse tagajärg, mille Itaalia Vabariik sel eesmärgil ja siseriiklike õigusnormide alusel ühenduse asjakohastest eeskirjadest tulenevate tingimuste täitmiseks algatab (eespool punktis 59 viidatud kohtuotsus *Deutsche Milchkontor jt*, punktid 19 ja 20; eespool punktis 59 viidatud kohtujurist *M. Cruz Vilaça* ettepanek kohtuotsusele *Étoile commerciale ja CNTA v. komisjon*, punktid 48–52 ja eespool punktis 37 viidatud määrus *Coillte Teoranta v. komisjon*, punkt 47).
- 71 Esimese Astme Kohus on ERF-i finantsabi osas siiski juba otsustanud, et puuduvad tõendid, mis viitaksid sellele, et liikmesriigil ei ole sellise tagastamise osas mingit kaalutusõigust, st mingit otsustusõigust (eespool punktis 55 viidatud kohtuotsus *SLIM Sicilia v. komisjon*, punkt 52).
- 72 Määruse nr 2082/93 kuuendas põhjenduses sätestatud subsidiaarsuse põhimõtte kohaselt otsustab liikmesriik määruse nr 4253/88 artikli 23 lõike 1 kohaldamisel võetavate meetmete üle ise (vt selle kohta eespool punktis 60 viidatud kohtuotsus *COPPI*, punktid 39–45 ja 48 ja eespool punktis 64 viidatud kohtujurist *M. Alberi* ettepanek sellele kohtuotsusele, punkt 72).
- 73 Seega ei saa välistada võimalust, et Itaalia Vabariik võiks erilistel asjaoludel vaidlusaluse abi tagastamise nõudmisest loobuda ja kohustuda ise ERF-ile tagasi maksuma summad, mida viimatinimetatu pidas end ekslikult kohustatuks maksuma (vt selle kohta Euroopa Kohtu 7. veebruari 1979. aasta otsus kohtuasjas 11/76: *Holland v. komisjon*, EKL 1979, lk 245, punkt 8; eespool punktis 59 viidatud kohtujurist *M. Cruz Vilaça* ettepanek kohtuotsusele *Étoile commerciale ja CNTA v. komisjon*, punkt 54 ja eespool punktis 37 viidatud määrus *Coillte Teoranta v. komisjon*, punkt 48).

- 74 Selles suhtes tuleb esmalt märkida, et ükski neist otsustest, mis komisjon on käesolevas asjas teinud Itaalia Vabariigi kohta, olgu see 22. detsembri 1993. aasta esialgne otsus või hilisemad 28. juuli ja 22. detsembri 1995. aasta otsused, ei sisalda sätteid, mis kohustaksid Itaalia Vabariiki alusetult makstud summasid hagejalt või lõplikelt abisaajatelt tagasi nõudma.
- 75 Teiseks, nagu eespool punktis 65 on juba viidatud, kuna ERF-i finantsabi täiendab või aitab kaasa vastavatele riiklikele meetmetele, ei saa välistada, et Itaalia Vabariik rahastab vaadeldava projekti lõpetamise omavahenditest.
- 76 Selles suhtes tuleb märkida, et toimikust ei järeldu, et Itaalia Vabariik oleks hagejale teavitanud oma kavatsusest kanda hagejale või lõplikule abisaajatele üle finantsta-gajärjed, mis tulenevad komisjoni mis tahes otsusest vaidlusaluse abi vähendamise kohta. Liiatigi ei ole hageja esitanud ühtki tõendusmaterjali selle kohta, mis näitaks, et projekti finantseerimine ühenduse kõnealuse abi ulatuses oleks seotud tingimusega, et lõppkokkuvõttes vastutab abi eest ERF, mis muudab vaidlustatud otsuse mõju selle abi võimalikule tagastamisele veelgi kaudsemaks (eespool punktis 37 viidatud määrus *Coillte Teoranta v. komisjon*, punkt 51). Isegi kui see oleks nii, tuleb igal juhul märkida, et nii Euroopa Kohus (eespool punktis 59 viidatud kohtuotsus *Étoile commerciale ja CNTA v. komisjon*, punkt 13) kui ka Esimese Astme Kohus (eespool punktis 55 viidatud määrus *SLIM Sicilia v. komisjon*, punkt 51) on olnud seisukohal, et selline tingimus ei ole piisav tõestamaks otsest mõju EÜ artikli 230 neljanda lõigu tähenduses, sest sellisel juhul ei tulene alusetult makstud summade tagastamine mitte ühenduse vaidlustatud otsusest, vaid siseriiklikust meetmest, mille liikmesriikide pädevad ametiasutused iseseisvalt võtavad.
- 77 Lõpuks tuleb märkida, et kuigi Itaalia Vabariik peab langetama otsuse alusetult makstud summade tagastamise kohta, ei ilmne, et tal puuduks kaalutusõigus isiku

osas, kes peaks tagasimakse tegema. Eelkõige ei ole mingil viisil kindlaks tehtud, et Itaalia Vabariik nõuaks alusetult makstud summad tingimata tagasi hagejalt, mitte lõplikelt abisaajatelt.

- 78 Eelöeldust järeldub, et Itaalia Vabariik peab pärast vaidlustatud otsuse vastuvõtmist hindama, kas nõuda Itaalia siseriikliku õiguse sätete kohaselt ja siseriiklike kohtute järelevalve all alusetult makstud summade tagastamist vastavalt olukorrale kas hagejalt või lõplikelt abisaajatelt, ja võtma sel eesmärgil vajalikke siseriiklikke konkreetseid meetmeid.
- 79 Lisaks sellele tuleb nentida, et kuigi hageja kinnitas oma kirjalikus seisukohas, et Itaalia Vabariigil ei ole alusetult makstud summade tagastamise osas mingit kaalutusõigust, ei ole ta selle väite toetuseks esitanud ühtki tõendit. Samuti ei ole hageja väitnud, et isegi kui Itaalia Vabariigil oleks kaalutusõigus, oleks see üksnes teoreetiline, võttes eriti arvesse teatavaid siseriikliku õiguse erisätteid, mis puudutavad näiteks pädevuste jaotust riigi ja selle regionaalsete valitsusüksuste vahel. Seoses sellega tuleb märkida, et kui komisjon võtab liikmesriigi palvel vastu kaitsemeetmeid või tunnistab riigiabi ühisturuga kokkusobivaks, ei teki mingit kahtlust, nagu järeldub kohtupraktikast, et neid meetmeid palunud liikmesriik peab asuma neid vastavate tagajärgede tekitamiseks täitma (vt eriti eespool punktis 53 viidatud kohtuotsus Piraiki-Patraiki jt v. komisjon, punktid 8 ja 9; Esimese Astme Kohtu 12. detsembri 1996. aasta otsus kohtuasjas T-380/94: AIUFASS ja AKT v. komisjon, EKL 1996, lk II-2169, punktid 46 ja 47 ning 5. detsembri 2002. aasta otsus kohtuasjas T-114/00: Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum v. komisjon, EKL 2002, lk II-5121, punkt 73 ja 74); sama ei kohaldu aga käesolevas asjas, sest Itaalia Vabariik ei palunud komisjonil vaidlustatud otsust vastu võtta, nii et vastupidiste tõendite puudumisel ei või välistada, et Itaalia Vabariik loobub kõnealuse abi tagastamise nõudmisest hagejalt või lõplikelt abisaajatelt.



80 Sellest järeldub, et vaidlustatud otsus ei avaldanud hageja õiguslikule olukorrale otsest mõju.

81 Ükski hageja poolt tema kirjalikes seisukohtades esitatud väidetest ega asjaoludest, mis on pealegi kinnitamata, ei mõjuta kõnealust otsust.

82 Esiteks tuleb kohtuotsuse Dreyfus v. komisjon (eespool punkt 45) suhtes, millele hageja osutas, põhjendamaks oma väidet, mille kohaselt tal on hagi esitamise õigus, rõhutada, et käesolevas asjas tekkivat olukorda ei saa võrdsustada olukorraga, mis tingis kõnealuse otsuse vastuvõtmise. Euroopa Kohus on eespool viidatud kohtuotsuse Dreyfus v. komisjon punktides 52 ja 53 märkinud, et vaidlustatud otsuse adressaadile antud võimalus loobuda kõnealusest ühenduse rahastamisest oli „üksnes teoreetiline”, nii et nimetatud otsusega, millega keelduti sellisest rahastamisest, jäeti hageja ilma „mis tahes reaalsest võimalusest täita temaga sõlmitud lepingut või saada kokkulepitud tingimuste kohaselt sooritatud tegevuste eest tasu”. Seepärast oli Euroopa Kohus seisukohal, et see otsus puudutas hagejat otseselt. Antud juhul järeldub eelnenud analüüsist hoopiski see, et Itaalia Vabariigi võimalus võtta tööde lõpetamise rahastamise kulud enda kanda, nõudmata seejuures alusetult makstud summade tagastamist hagejalt, ei ole mingil viisil teoreetiline.

83 Teiseks, repliigis lühidalt osutatud asjaolu osas, mille kohaselt hageja on „avalik-õiguslik asutus, mis vastab teatud tingimustele”, piisab meenutamisest, et kuigi detsentraliseeritud või autonoomsetel asutustel võib olla EÜ artikli 230 alusel tühistamishagi esitamise õigus, eeldab selliste hagide vastuvõetavus, nagu hageja poolt osutatud kohtuotsusest Regione autonoma Friuli-Venezia v. komisjon (viidatud eespool punktis 43, punktid 28–35) järeldub, et vaidlustatud otsus puudutab neid asutusi eelkõige otseselt. Eespool esitatud põhjenduste kohaselt ei kehti see aga arutlusel oleva kohtuasja hageja kohta.

- 84 Kolmandaks, seoses asjaoluga, mille kohaselt hageja ja komisjoni vahel olid kõnealuse projekti osas otsesed õigussuhted selle tõttu, et kostja saatis teatud dokumendid otse hagejale, piisab märkimisest, et isegi kui selline asjaolu oleks tõendatud, ei näita see mingil viisil otseste õigussuhte olemasolu hageja ja vaidlustatud otsuse vahel EÜ artikli 230 neljanda lõigu tähenduses, sest sellise õigussuhte olemasolu saab tõendada üksnes siis, kui kõnealune otsus mõjutaks hageja õiguslikku olukorda otseselt ilma muude vahenormide kohaldamiseta. Eespool esitatud analüüsist järeldeb siiski, et tegemist ei ole sellise olukorraga.
- 85 Neljandaks, asjaolu osas, mille kohaselt võeti vaidlustatud otsus vastu hageja konkreetset olukorda arvestades, piisab rõhutamisest, et isegi kui selline asjaolu oleks tõendatud, näitaks see äärmisel juhul seda, et kõnealune otsus puudutab hagejat isiklikult. See asjaolu on siiski ebaoluline otsustamiseks, kas vaidlustatud otsus puudutab hagejat otseselt.
- 86 Kõigist eespool esitatud põhjendustest järeldeb, et vaidlustatud otsus ei puuduta hagejat otseselt, kuna see avaldab mõju üksnes komisjoni ja Itaalia Vabariigi vahelistele õigussuhetele.
- 87 Järelikult tuleb arutlusel olev hagi vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata, ilma et oleks vaja uurida, kas vaidlustatud otsus puudutab hagejat isiklikult.

## Kohtukulud

- 88 Kodukorra artikli 87 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna kohtuotsus on tehtud hageja kahjuks, jäetakse kohtukulud vastavalt komisjoni nõudele hageja kanda.

Esitatud põhjendustest lähtudes

### ESIMESE ASTME KOHUS (kolmas koda)

määrab:

- 1. Jätta hagi vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata.**
- 2. Jätta hageja kohtukulud tema enda kanda ning mõista temalt välja kostja kohtukulud.**

8. juulil 2004 Luxembourgis.

Kohtusekretär

H. Jung

Koja esimees

J. Azizi